

Siden er redigeret/layoutet af:
Kim Frydensberg/Caroline Niegaard og Liv Ajsø

Her putter pigerne lyserøde ironman, og drengene leger i lyserød lægeuniform | politiken.dk/5887028

Der er ingen lyserøde og blå hjørner på Jordkloden

Det privatejede Prisme-certifikat vil uddanne pædagoger i køn og normkritik for at befri børnene for snævre kønsroller.

PÆDAGOGIK

SILJA THØGENSEN

For delt på fire runde borde sidder børnene i Børnehaven Jordkloden helt lydløst. Luften er ryk af forventning. De skal have kage.

Men først tager børnehavens leder, Kirstine Rødvig, ordet.

»Vener, nu skal I høre: Vi har fået et certifikat. Det er et slags diplom. Lidt ligesom det, som jeg ved, du fik til svømming, fordi du havde klaret det godt, ikke Liva?».

Liva nikker uden at tage øjnene fra kagen.

»På samme måde har vi fået et certifikat, fordi vi er rigtig gode til at være jeres pædagoger«, fortsætter Kirstine Rødvig. En masse små børnehænder klapper.

»Nu vil vi altså godt have kage!« lyder det fra et af de bageste borde.

Og kage får de.

Grunden til kagen er, at Jordkloden på Nørrebro er den første institution i landet, der får det nystiftede Prismecertifikat. For at gøre sig fortjent til certifikatet skal man have gennemført et forløb med undervisning og workshops, der sætter fokus på normkritisk pædagogik og den måde, der arbejdes med køn. Eieren af certifikatet er konsociolog Cecilie Nørgaard og hendes firma Mangfold.

»Det er, mens børnene er små, at kønsstereotyper skabes. Hvis vi vil gøre noget ved, at vores uddannelsessystem er stærkt kønsopdelt hele vejen op igennem vores arbejdsmarked ligeså, hvis vi vil have flere mænd på barsel og have flere kvindelige ledere, og hvis vi vil den skadelige kultur til livs, som #MeToo er et udtryk for, så skal vi gøre noget ved de snævre kønsroller, og vi skal gøre det der, hvor de skabes i barndommen, siger hun om bevægelsen for certifikatet.

Prisme-certifikatet er et privat initiativ, som to institutioner allerede har gennemført, og to institutioner har tilmeldt sig, alle inden for København.

»Jeg har arbejdet på at gøre Prismecertifikatet til et nordisk, nationalt eller kom-

JORDKLODEN.

Børnehaven

Jordkloden er den første institution, der har fået Prisme-certifikatet.

Her er der ingen lyserøde og lyseblå hjørner. For at fejre kage til alle. Foto: Peter Hove Olesen

muntal initiativ. Nu er det endt med at blive et privat initiativ, og det bliver spændende, hvor mange lidt sjæle der melder sig, jeg håber, at institutionerne vil bruge det til at profilere sig over for forældrene. Hvis de begynder at konkurrere på et par rammer om normkritik og viden om køn, så kan den type professionalismisme forhåbentlig brede sig på helt almindelig markedsisk.

Hos pædagogerne fagforening, BUPL, ser formand Elisa Bergmann både positive og negative perspektiver ved et privat initiativ som Prismecertifikatet.

»På den ene side er der pædagoger, som stadig behøver at være et spørgsmål om ressource. Det er ikke et spørgsmål om at gøre noget mere, men et spørgsmål om at gøre noget andet. Vi har taget nogle af vores aktiviteter ud og tilføjet nogle nye. Hverdagen er ikke blevet mere tidskrævende for os«, siger hun.

Institutionen Jordkloden har dog et lille forspring, da de har arbejdet med te-

mellem regionerne og både deres institutioners ressourcer og de ressourcebaggrunde, deres børn har.

»Det burde ikke være nødvendigt at gøre det til et konkurrenceelement. Jeg ville hellere se kommunerne sørge for, at institutionerne har normering og uddannelse af pædagoger til, at der helt selvfolgeligt var noget, alle institutioner arbejdede med.«, siger Elisa Bergmann.

Vener! Rødder! Børn!

Kirstine Rødvig, leder af Jordkloden, oplever dog ikke, at fuldførelsen af certifikatet behøver at være et spørgsmål om ressource.

»Det er ikke et spørgsmål om at gøre noget mere, men et spørgsmål om at gøre noget andet. Vi har taget nogle af vores aktiviteter ud og tilføjet nogle nye. Hverdagen er ikke blevet mere tidskrævende for os«, siger hun.

Institutionen Jordkloden har dog et lille forspring, da de har arbejdet med te-

maet tilbage fra 2012. Derfor var de rustet godt til at skulle igennem certifikatets tre forløb: Legetøj, indretning og hverdagslorestillinger.

De sørger for at blande legetøjet, så dinosauren ligger sammen med dukken, og traktoren er blandet sammen med te-stellet.

Der er ingen lyserøde og blå hjørner på Jordkloden. Det tidligere indendørs legehus, hvor drengene plejede at få at vide, at de ikke måtte lege, fordi de ødelagde bygget en slags legestræ, hvor man stadig kan kravle ind og lave hule.

Til hverdag over de sig at give børnene lige muligheder. Når perlerne bliver taget frem, siger pædagogerne ikke: »kom, tø-ser«, men: »kom, venner!«.

»Vi prøver hele tiden at opstille flere muligheder for børnene og udfordre dem lidt. Når vi får børn, der kommer fra andre institutioner, kan de finde på at sige: Jeg leger altså ikke med drenge. Så

prøver vi nænsomt at vise børnene, at det kan man altså godt. Det kan faktisk være rigtig sjovt at få venner, der ser anderledes ud end en selv«, siger Kirstine Rødvig. Pædagogerne på Jordkloden prøver også at bruge sig selv til at vise muligheder.

»Når jeg ser, at Pia sidder med en gruppe piger og tegner, kan jeg godt finde på at sende vores mandlige pædagog hen at overtage. Jeg kan se helt tydeligt, at det gør det nemmere for drengene at sætte sig hen og være med. Selv prøver jeg at kaste mig ud i fysiske og 'vilde' lege både inde og ude, så pigerne får en åbning for at være med«, siger Kirstine Rødvig.

Flere muligheder

Institutionen Marthahjemmet på Nørrebro står på tærsklen til at skulle i gang med Prismecertifikatet. Afdelingsleder Helle Frederiksen er censor på pædagoguddannelsen og så her et fokus på køn og normkritik i studieopgaverne, som hun ikke kunne genkende fra sin institution. Køn kom først på skemaet på pædagoguddannelsen i 2014.

»Da vi gik i gang med at snakke om det i personalegruppen, var der mange, der ikke mente, at der blev forskelsbehandlet på baggrund af køn hos os. Men efterhånden som vi fik talt konkrete hverdagsituationer igennem, kunne vi se, hvor meget af det, vi gør, der tager udgangspunkt i børnenes køn«, siger Helle Frederiksen, der fortæller, at de gennem certifikatet håber at gøre deres tilgang til køn faglig frem for baseret på forestillinger. Hun understreger, at det ikke handler om kons-neutralitet, og det samme understreger Cecilie Nørgaard:

»Det her handler ikke om at begrænse børn, det handler om at åbne mere op. Så man både kan være en pige, der går i lyserødt og samtidig elsker natur og teknik. I dag er det hårdt at falde uden for normen. Rigtig meget møbning handler om køn og seksualitet, hvor man mobbes for at være en tøs, en luder eller en svans. Hvis normerne udvides, skal der mere til at falde udenfor«.

Tilbage på Jordkloden er lægkageskiverne forsvundet. Børnene har fået lov at se julefilm og sidder lænet op ad hinanden i en sukkerdøs. Forældrebestyrelsens formerson, Karen Schomacker, har været med til kagefejringen, og nu sidder hendes datter i børnebunken og ser Anders And. Hun oplever, at pædagogerne tilgang betyder, at køn ikke fylder til daglig.

»Det er befriende at have mit barn i en institution, hvor det hele ikke handler om køn. De får lov bare at være børn og være venner på kryds og tværs uden at blive klemt ned i de voksnes forestillinger«, siger hun.

silja.thogersen@pol.dk